

Dosarul nr. 3ra-124/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (Ev. Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (I. Dănăilă, T. Berdilă, G. Vavrin)

Î N C H E I E R E

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Enciu Petru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Enciu Petru împotriva Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul și Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, intervenienți accesorii Primăria s. Giurgiulești, r-nul Cahul și Agenția Servicii Publice cu privire la obligarea perfectării și eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform actului administrativ și identificării la fața locului a terenului cu stabilirea hotarelor acestuia și atribuirea numărului cadastral cu înregistrarea lui ulterioară în Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins apelul declarat de către Enciu Petru și s-a menținut hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central

c o n s t a t ă :

La data de 11 iulie 2016, Enciu Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul și Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, intervenient accesoriu Primăria s. Giurgiulești, r-nul Cahul cu privire la obligarea perfectării și eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 23 martie 2016 s-a adresat Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, cu solicitarea să-i fie perfectat și eliberat pe numele său titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra sectorului de teren cu suprafața de 0,20 ha, cu destinație grădini (lot de pe lângă casă), care anterior i-a fost atribuit în baza deciziei Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, nr. 12 din 19 februarie 1992, însă până la moment nu a fost soluționată chestiunea dată.

A susținut că deși achită în bugetul local impozitul funciar pentru întregul teren cu suprafața de 0,50 ha, totuși nu i-a fost eliberat titlul de proprietate pentru sectorul de teren cu suprafața de 0,20 ha din suprafața totală, fiindu-i încălcat în așa mod de către autoritatea publică locală a dreptului de proprietate.

A invocat reclamantul că prin scrisoarea nr. 51 din 05 mai 2016, Primăria s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul i-a comunicat că la ședința Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul din

28 aprilie 2016 a fost emisă decizia nr. 4/4 „Cu privire la examinarea cererii lui Enciu Petru”, prin care s-a decis de a-i atribui în proprietate sectorul de terenul cu suprafața de 0,20, cu destinația grădini, din rezerva primăriei după înregistrarea bunului imobil.

A declarat că nu este de acord cu decizia autorității publice locale, deoarece dânsul în cererea din 23 martie 2016 nu a cerut atribuirea în proprietate a terenului respectiv, dar perfectarea și eliberarea pe numele său a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe sectorul de teren în litigiu, care anterior deja i-a fost atribuit în baza deciziei nr. 12 din 19 februarie 1992.

A menționat că, nefiind de acord cu decizia autorității publice locale, la 31 mai 2016 s-a adresat Consiliului și Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul cu cererea prealabilă nr. 12, solicitînd repetat perfectarea și eliberarea pe numele său a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra sectorului de teren cu suprafața de 0,20 ha, cu destinație grădini (lot de pe lângă casă), însă prin scrisoarea Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, semnat de către Secretarul Consiliului sătesc, a primit refuz din motiv că în baza notificării Oficiului teritorial Cahul al Cancelariei de Stat nr. 1304/OT2.302 din 08 iunie 2016, decizia nr. 4/4 din 28 aprilie 2016 a Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul „Cu privire la examinarea cererii lui Enciu Petru”, a fost abrogată ca fiind emisă ilegal, și în situația creată, eliberarea titlului pe terenul solicitat, este imposibilă.

În contextul expus, a cerut Enciu Petru admiterea acțiunii, obligarea Primăriei și Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul să perfecteze și să elibereze pe numele său titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra sectorului de teren cu suprafața de 0,20 ha, cu destinație grădini (lot de pe lângă casă), atribuit lui anterior în proprietate în baza deciziei Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul nr. 12 din 19 februarie 1992, precum și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cahul, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 martie 2017 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de către Enciu Petru, s-a casat hotărârea din 14 noiembrie 2016 a Judecătoriei Cahul, cu remiterea cauzei spre rejudecare în Judecătoria Cahul, în alt complet de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 09 noiembrie 2017, reclamantul Enciu Petru și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitînd suplimentar obligarea Primăriei și Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul să identifice la fața locului terenul cu suprafața de 0,20 ha, cu stabilirea hotarelor acestuia și atribuirea numărului cadastral, cu înregistrarea lui ulterioara în Registrul bunurilor imobile.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice.

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de către Enciu Petru și s-a menținut hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Ambele instanțe de judecată și-au motivat soluția prin faptul că potrivit titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 11 februarie 2003 eliberat pe numele lui Enciu Petru, suprafața lotului de teren atribuit ultimului cu drept de proprietate este de 0,30 ha, fapt ce rezultă din datele din Registrul bunurilor imobile, iar drept temei de atribuire al acestui teren a constituit decizia Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul nr. 12 din 19 februarie 1992, pe care la moment, Primăria s. Cîșlița-Prut, r-nul

Cahul, nu o deține și nici Serviciul arhivă a raionului Cahul nu dispune de careva documente confirmative, prin care să fie dovedit faptul atribuirii în proprietatea reclamantului a sectorului de teren în litigiu cu suprafața de 0,20 ha.

Au concluzionat instanțele de judecată ierarhic inferioare că la actele cauzei nu se atestă probe prin care s-ar fi confirmat faptul atribuirii anterioare în proprietatea lui Enciu Petru a terenului litigios, respectiv este întemeiat și legal refuzul autorității publice locale în perfectarea și eliberarea pe numele reclamantului a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra sectorului de teren cu suprafața de 0,20 ha, cu destinație grădini.

Au mai stabilit instanțele de judecată că, reieșind din adeverința nr. 393 din 25 iulie 2016 eliberată de Primăria s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, pentru anii 2001 – 2004 lui Enciu Petru i-a fost calculat și achitat de către acesta impozitul funciar pentru suprafața de teren de 0,50 ha, inclusiv 0,20 ha, acaparată samavolnic de către reclamant, iar pentru anii 2005 – 2013 numai pentru suprafața de teren de 0,30 ha, indicată în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 11 februarie 2003, adică 10 ani de zile Enciu Petru s-a folosit de terenul în litigiu cu suprafața de 0,20 ha, dar nu a achitat impozitul funciar sau alte plăți pentru folosirea lui, iar începând cu anul 2014 până în prezent a fost scutit de plata impozitului funciar ca fiind participant la acțiunile de luptă din Afganistan.

Afară de aceasta, au reținut instanțele de judecată ierarhic inferioare că potrivit probelor din dosar, în anul 2002 în satul Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, aflat în componența comunei Giurgiulești, r-nul Cahul, au fost înlăptuite măsurările masive a intravilanului localității, în baza cărora au fost perfectate titlurile de autentificare a dreptului deținătorilor de terenuri, însă pe terenul în litigiu nu s-au efectuat măsurări masive, deoarece pe acesta a fost și este amplasată stația de epurare a gimnaziului, iar ulterior în baza deciziei nr. 4/6 din 13 septembrie 2012 a Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul „Cu privire la proiectarea și construcția sistemului de canalizare și a stației de epurare în satul Cîșlița-Prut, r-nul Cahul” pe sectorul de teren cu suprafața de 0,20 ha s-a inițiat proiectul de canalizare a satului și conform prevederilor pct. 3.6 din acest proiect, a fost instituită zona de protecție sanitară a stației de epurare cu lățimea zonei de protecție sanitară de 20 m, cu zona de protecție sanitară pentru stațiile de pompare de 15 m și zona de protecție sanitară pentru stația de epurare de 150 m, fiind adoptat un regim special de exploatare și de desfășurare a activităților în acest perimetru.

Astfel, în baza cererilor depuse de către reclamant prin decizia Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul nr. 4/4 din 28 aprilie 2016 „Cu privire la examinarea cererii lui Enciu Petru” s-a permis atribuirea adăugătoare a sectorului de teren cu suprafața de 0,20 ha, cu destinație „grădini”, familiei lui Enciu Petru, din rezerva primăriei, după înregistrarea bunului imobil, însă prin decizia nr. 6/1 din 08 iulie 2016, emisă în baza notificării Oficiului teritorial Cahul al Cancelariei de Stat din 08 iunie 2016, decizia nr. 4/4 din 28 aprilie 2016 a fost abrogată ca fiind emisă ilegal.

Distinct de aceasta, au notat instanțele de judecată că terenul în litigiu folosit de către reclamantul Enciu Petru nu este identificat cadastral, dar este parte componentă a unui teren care este destinat proiectării și construcției sistemului de canalizare cu stație de purificare a apelor reziduale.

La data de 14 decembrie 2018, Enciu Petru prin intermediul reprezentantului său – avocatul Negoită Valeriu în baza mandatului seria MA nr. 1310565 din 16 iulie 2018, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 09 octombrie 2018 a

Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Enciu Petru a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Cahul a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La data de 16 ianuarie 2019, în adresa Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, Primăriei s. Giurgiulești, r-nul Cahul și Agenției Servicii Publice au fost expediate copiile recursului declarat de către Enciu Petru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, însă părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Enciu Petru este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, potrivit art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Instanța de recurs reține că potrivit informației de pe pagina web a Curții de Apel Cahul: www.cach.instante.justice.md, decizia din 09 octombrie 2018 a fost publicată la 12 noiembrie 2018.

Subsidiar, instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost expediată atât în adresa lui Enciu Petru, cât și reprezentantului acesteia – avocatul Negoită Valeriu la 08 noiembrie 2018 (f.d. 264, vol. I), recepționată de către aceștia la 14 noiembrie 2018 și respectiv 15 noiembrie 2018, fapt ce rezultă din avizele de recepție (f.d. 268, 274, vol. I).

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 14 decembrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Enciu Petru, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, precum și explicațiilor date de către acesta și reprezentatul său – avocatul Negoită Valeriu în cadrul ședinței instanței de apel asupra cărora Curtea de Apel Cahul s-a pronunțat deja în modul corespunzător (f.d. 220-221, 234-235, 248-251, vol. I).

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Enciu Petru nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Enciu Petru nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Enciu Petru a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din

perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Enciu Petru împotriva deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Enciu Pertu împotriva deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Enciu Petru împotriva Primăriei s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul și Consiliului s. Cîșlița-Prut, r-nul Cahul, intervenienți accesorii Primăria s. Giurgiulești, r-nul Cahul și Agenția Servicii Publice cu privire la obligarea perfectării și eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren conform actului administrativ și identificării la fața locului a terenului cu stabilirea hotarelor acestuia și atribuirea numărului cadastral cu înregistrarea lui ulterioară în Registrul bunurilor imobile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu